

*J.U. Narodna i univerzitetska
biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla*

Mihajla i Živka Crnogorčevića 7,75000 Tuzla, Bosnia and Herzegovina Telephones: +387 (35) 272-626, 252-644 Fax: 252-644

E-mail: nubtz@bih.net.ba

Web site: <http://www.nubl.ba>

Bank account: 1321000300049041 Tuzlanska banka dd Tuzla

**IZVJEŠTAJ O RADU
J.U. NARODNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA
ZA 2016. GODINU**

Tuzla, februar 2017. godine

UVOD

Javna ustanova Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" Tuzla počela je sa radom 1946. godine, nakon što je u proljeće 1946. godine Gradski narodni odbor osnovao Narodnu biblioteku Tuzla.

Odlukom Predsjedništva Skupštine opštine Tuzla, broj: 01/1-023-1431 od 27.10.1992. godine osnovana je Javna ustanova Narodna i Univerzitetska biblioteka Tuzla, koja od 2002. godine nosi ime knjiženika Derviša Sušića.

Na osnovu Odluke Skupštine Tuzlanskog kantona o preuzimanju dijela osnivačkih prava i obaveza nad Javnom ustanovom Narodna i Univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" u Tuzli broj: 01-02-592-6/06 od 19.09.2006. godine i Odluke Općinskog vijeća Tuzla o promjeni statusa Javne ustanove Narodna i Univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" Tuzla broj: 01-40-12141-2005 od 08.12.2005. godine potpisan je Ugovor o suosnivačkim pravima i obavezama nad Javnom ustanovom Narodna i Univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" u Tuzli, koji su potpisali u ime Skupštine Tuzlanskog kantona predsjednik Vlade Tuzlanskog kantona Bajazit Jašarević, a u ime Općine Tuzla, Općinski načelnik Jasmin Imamović. Vlada Tuzlanskog kantona kao suosnivač preuzela je obavezu finansiranja bruto plata i naknada zaposlenika Ustanove, dok je Općina Tuzla preuzela obavezu finansiranja izdataka za materijal i usluge. Međutim, na sjednici održanoj 29.11.2016. godine Skupština Tuzlanskog kantona, na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, donijela je Odluku o stavljanju van snage Odluke o preuzimanju dijela osnivačkih prava nad Javnom ustanovom Narodna i Univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla (u daljem tekstu: Biblioteka) jer nisu završene započete aktivnosti oko pitanja redefinisanja odnosa i suosnivačkih prava između naših suosnivača. Menadžment Biblioteke zajedno sa predstavnicima sindikalne organizacije Biblioteke obavio je (odvojene) konstruktivne razgovore sa gradonačelnikom Imamovićem i ministrom za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u Vladi Tuzlanskog kantona Zlatanom Muratovićem u vezi sa novonastalim problemom oko rada i finansiranja naše Ustanove, te nam je obećano da će se rješavanje pitanja suosnivača pokušati riješiti na zadovoljstvo svih strana. U toku su pregovori između naših suosnivača u vezi sa revidiranjem spornog ugovora.

Rješenjem Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona broj 10/1-40-008068/11 od 25.02.2011. godine Biblioteka je upisana u registar ustanova kulture.

Unutrašnja organizacija Biblioteke regulisana je Pravilnikom o radu i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Organ upravljanja Biblioteke je Upravni odbor kojeg čine tri člana, dva člana dolaze ispred reda osnivača, a jedan član je iz reda zaposlenih.

Bibliotekom od 26.09.2016. godine rukovodi v.d. direktorica jer procedura imenovanja novog direktora nije završena do isteka četvorogodišnjeg mandata dotadašnjeg direktora, a procedura imenovanja novog direktora, iako započeta uredno i na vrijeme još nije završena.

Biblioteka kao ustanova koja je namjenjena opštem obrazovanju, informisanju i zadovoljavanju kulturnih potreba stanovništva svoj rad u 2016. godini obavljala je u skladu sa Zakonom o javnim ustanovama, Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, Pravilima Biblioteke i ostalim važećim pravnim propisima, a sve u cilju pružanja što potpunije usluge korisnicima, odnosno izvršavanju zadataka radi kojih je Ustanova i osnovana. Poslove i zadatke, u skladu sa Programom rada za 2016. godinu Biblioteka je obavljala preko svojih službi i to:

- Službe za nabavku i obradu bibliotečke građe
- Službe za rad sa korisnicima bibliotečkih usluga i promotivne aktivnosti
- Službe za zavičajnu zbirku i bibliografiju sa izdavačkom djelatnošću
- Službe za matične poslove i razvoj bibliotekarstva
- Službe za zajedničke poslove

Realizovane poslove obavljao je 30 zaposlenika.

2016. godina je bila godina u kojoj je Biblioteka obilježila značajan jubilej – 70 godina postojanja i rada, te su sve naše aktivnosti u toku godine, a posebno kulturno-promotivne, bile su u znaku ovog jubileja.

POSLOVANJE BIBLIOTEKE

Služba za rad sa korisnicima bibliotečkih usluga i promotivne aktivnosti

U 2016. godini Služba za rad sa korisnicima bibliotečkih usluga i promotivne aktivnosti, preko mreže svojih Odjeljenja korisnicima Biblioteke učinila je dostupne značajne postojeće resurse Biblioteke: arhivski fond Opšte čitaonice, (referalnu zbirku i fond monografskih i serijskih publikacija), opšte fondove za korištenje van Biblioteke, namijenjene djeci predškolskog i školskog uzrasta, kao i kategoriji odraslih korisnika veoma različite socijalne strukture iz Odjeljenja za djecu i Odjeljenja za odrasle, te građu Odjeljenja knjige na stranim jezicima, uz stručni nadzor i instrukcije bibliotečkih radnika. Uz pomoć bibliotekara korisnicima su bila na raspolaganju sva mobilna informativna pomagala: elektronski katalog lokalne baze, lisni katalog (autorski, stručni, kao i ostala priručna informativna sredstva), bibliografski izvori, registri i dr..

Upis korisnika na nivou Biblioteke sprovodio se unutar Odjeljenja za odrasle i Odjeljenja za djecu. Visina upisnine iznosila je 10 KM za predškolski uzrast, učenike osnovne škole, penzionere, ratne vojne invalide i nezaposlene, 15 KM za studente i učenike srednjih škola, 20 KM za zaposlene. Naknada za porodično učlanjenje iznosila je 50% od iznosa redovne članarine, u zavisnosti od kategorije članstva, odnosno, Odjeljenja u koje se učlanjuje. Za šehidske porodice i porodice poginulih boraca omogućen je besplatan upis. Takođe, Biblioteka je omogućila svim zainteresovanim istutucijama da mogu izvršiti kolektivno učlanjenje.

Ukupan je upisan 3301 korisnik.

U okviru Odjeljenja za odrasle smješteno je i Odjeljenje za slijepa i slabovidna lica koje je u 2016. godini imalo 11 aktivnih korisnika. Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH iz Sarajeva sa kojom imamo stalnu i uspješnu saradnju, fond ovog Odjeljenja obogatila je sa 100 novih knjiga u digitalnoj tehnici.

Broj upisanih korisnika po odjeljenjima

Ukupno korisnika	Učlanjeno	Učenici osnovne škole	Učenici srednje škole	Studenti	Naučni radnici	Zaposleni	Nezaposleni	Strani državljani	Penzioneri	Ostali
Odjeljenje za djecu	865	865								
Odjeljenje za odrasle	2434		269	941		590	169	2	383	79

Statistički podaci za 2016. godinu

Sluzba za rad sa korisnicima	Odjeljenje za odrasle	Odjeljenje za djecu	Čitaonica	Američka	Austrijska	Turska	UKUPNO
Usluženo korisnika	34320	9855	6107	2036	1748	659	51440
Izdato knjiga	28240	16154	467	1252	3520	1720	61453
Broj upisanih	2434	867					3301
Broj korištenih časopisa			1086	219	260	97	1462
Broj korištenih novina		150	4957		180	59	5421
Broj dobijenih knjiga sa obrade	1201	671	1717				3589
Broj korisnika Djecij.citaonice i igraonice		262					262
Broj korisnika interneta	1986			2395	296	/	4677

Struktura uslužbenih korisnika po odjeljenjima

Sluzba za rad sa korisnicima	Ucenici osn. škole	Ucenici sred. škole	Studenti	Naucni radnici	Zaposleni	Nezaposleni	Strani drzavljanji	Penzioneri	Ostali	Ukupno
Opsta citaonica	2	38	5108		280			676	3	6107
Americka	75	113	1804		37			7		2036
Austrijska	41	220	1332	15	130		10			1748
Turska		21	570				68			659

Struktura korištene građe

Služba za rad sa korisnicima	0	1	2	3	5	6	7	80	82.0	821	9	Ukupno
Odjeljenje za odrasle	1307	1309	1069	1303	118	1323	234	133	368	20008	1068	28240
Odjeljenje za djecu		4	18	2	11	21	23	22	31	16154		16286
Opšta Čitaonica	10	53	6	159	19	123	15	20	8	36	18	467
Američka		59	29	124	1		54		57	875	53	1252
Austrijska				120	15		32	1063		2270	20	3520
Turska		9	240	89		39	31	121		952	239	1720

Statistički pokazatelji o posuđenoj građi van Biblioteke kao i unutar čitaoničkih prostora (Opšta čitaonica i Čitaonice na stranim jezicima) ukazuju da se procentualno najviše koristio fond monografskih publikacija. Tokom 2016. godine broj izdatih knjiga iznosio je 51.508 primjeraka. Procentualno najveći dio posuđivane građe van Biblioteke odnosio se na domaću, odnosno ostale nacionalne književnosti. Struktura korištene građe unutar odjeljenja Opšte čitaonice ukazuje da se najviše koristila građa iz oblasti društvenih-humanističkih i medicinskih nauka. Na pozajmnim odjeljenjima najveći broj se odnosi na stranu i domaću književnost. Postojeći fond periodičnih publikacija korišten je u obimu od 1462, a to se posebno odnosi na časopise koji predstavljaju vrijedan resurs Biblioteke, prije svega za studente Tuzlanskog univerziteta, posebno humanističkih odsjeka, budući da najveći broj časopisa pokriva književnost i društvena pitanja. Broj korištenih novina (dnevna i periodična štampa) iznosio je 5346. Osim posudbe građe, bibliotečki radnici su opsluživali korisnike veoma različitim vrstama stručnih informacija, kao i literaturom za oko 2.500 tematskih zahtjeva, odnosno, realizirano je oko 1570 zahtjeva za kopiranjem tražene građe. Pretraživanje vlastite baze (OPAC), kao i ostalih informativnih pomagala obavljali su, uglavnom, bibliotečki radnici, a mali broj korisnika je pretraživao bez pomoći bibliotekara. Od ukupnog broja korisnika najčešće potrebe za bibliotečkim uslugama pokazivali su studenti, te učenici srednjih i osnovnih škola. Korisnici složenijih potreba i zahtjeva (studenti dodiplomci, postdiplomci–magistri, doktoranti, naučni radnici) najčešće su bili upućeni ka Opštoj čitaonici i Čitaonicama na stranim jezicima kao i Službi za zavičajnu zbirku. Prateći interes korisnika Služba je kontinuirano ostvarivala saradnju sa Službom za nabavku i obradu građe. Potreba za nabavkom prioritete građe najčešće se odnosila na nabavku naslova koje Biblioteka ne posjeduje ili sa kojim raspolaže u malom broju primjeraka. Bibliotečki fond je tokom 2016. godine prinovljen za 3589 publikacija. U taj broj ulaze i magistarski i doktorski radovi. Tokom protekle godine kupljen je znatan broj novih knjiga za najmlađe, atraktivnih naslova za tinejdžere i lektirne građe, kako bi što bolje zadovoljili potrebe korisnike i pobudili interes za upis što većeg broja čitalaca. Javnost je o ovome informisana putem medija, web stranice i facebook profila Biblioteke.

Biblioteka je putem Službe za rad sa korisnicima realizovala značajan broj promotivnih sadržaja. Realizovan je veliki broj izložbi, promocija knjiga, predavanja, posjeta Biblioteci i slično. Osim obilježavanja značajnih datuma vezanih za knjigu i pisanu riječ, Međunarodnog dana knjige i autorskih prava, Mjeseca knjige, kulturnih manifestacija, Služba je putem medija građanstvo upoznavala o novinama iz djelatnosti Biblioteke, kao i putem web stranice i facebook profila radila na popularizaciji knjige, animiranju čitalaca, te afirmaciji Biblioteke.

Odlukama Upravnog odbora građanima Tuzle i Tuzlanskog kantona omogućen je besplatan upis u Biblioteku i to: u povodu Dana dječije knjige 04.04. realizovan je besplatan upis za učenike osnovne škole (učlanjeno je 118 korisnika), a 16.11., u povodu Međunarodnog mjeseca knjige, u Odjeljenju za odrasle ukupno je učlanjeno 805 korisnika.

Američka čitaonica

U Američkoj čitaonici tzv. Američkom kutku obavljane se brojne aktivnosti. Jedno od pravila za sve američke kutke u svijetu je da se omogući koliko-toliko jednako korištenje multimedijalnih, kao i printanih izvora. S obzirom na to, možemo reći da smo veoma uspješno postigli da privučemo veliki broj posjetilaca i korisnika naših izvora: knjižnog fonda i multimedijalnih uređaja, kao i veliki broj korisnika interneta. Pored toga, Američka čitaonica je imala veliki broj aktivnosti u toku cijele godine. Aktivnosti su podijeljene u grupe i važno je naglasiti da su one za koje nije dat konkretan datum, bile sedmične, tj. bile su redovne u Kutku u mjesecu koji je naveden. Sve aktivnosti su prikazane kroz tabele i u dijelu Kulturno-promotivne aktivnosti. Zbog specifičnosti rada ove Čitaonice, data je posebna tabela kako bi se imao uvid u broj posjetilaca i korisnika bibliotečkih usluga.

STATISTIKA ZA 2016. GODINU - AMERIČKI KUTAK	
Broj posjetilaca	8762
Broj korisnika internet	1588
Broj korisnika knjižne građe	1252
Broj korisnika čitaonice	565
Broj korisnika multimedijalne opreme	807
Broj korisnika periodičnih publikacija	219

Broj održanih programa	88
Ukupno prisustvo na programima	4021
Pojavljivanje na medijima	156

Austrijska čitaonica

Pored neposrednog rada sa korisnicima, Austrijska čitaonica kao dio Službe za rad sa korisnicima bibliotečkih usluga i kulturno-promotivne aktivnosti, nastavila je dugogodišnju saradnju sa Saveznim ministarstvom za evropske i internacionalne odnose iz Beča kao i Ambasadam Republike Austrije u Bosni i Hercegovini, Austrijskim regionalnim uredom za kulturu i obrazovanje, ali i austrijskim bibliotekama u Banja Luci i Sarajevu sa kojim razmjenjuje iskustva i radi na realizaciji zajedničkih manifestacija, te profesorima, asistentima i studentima Odsjeka za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Tuzli, kao i profesorima i učenicima osnovnih i srednjih škola. Izvještaj rada ove Čitaonice prikazan je i kroz statistiku u tabelama i u dijelu Kulturno-promotivne aktivnosti ove Službe.

Turska čitaonica

Rad Turske čitaonice prezentiran je studentima, učenicima, prosvjetnim radnicima, građanima Tuzle i Tuzlanskog kantona, ali i stranim državljanima koji borave na području Tuzle i našeg kantona. Nastavljena je saradnja sa Kulturnim centrom „Yunus Emre“ iz Sarajeva (Tursku biblioteku su u više navrata posjetili predstavnici Turskog kulturnog centra „Yunus Emre“ i Biblioteci poklonili vrijedne knjige iz oblasti književnosti, te knjige za izvođenje časova turskog jezika, kao i promotivni materijal). Takođe, nastavljena je saradnja sa Odsjekom za turski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli. Održavani su kursevi turskog jezika. Dio rada Turske čitaonice naveden je u dijelu izvještaja Kulturno-promotivne aktivnosti, a statistički podaci u tabelama za cijelu Službu.

Kulturno-promotivne aktivnosti

U okviru bogatog programa kulturno-promotivne aktivnosti u toku 2016. godine, Biblioteka je bila organizator i domaćin različitih kulturnih sadržaja (tabela u prilogu)

Tabelarni prikaz događaja i posjeta Biblioteci	Broj
Promocije knjiga, književne večeri i susreti	25
Obilježavanja značajnih datuma i jubileja	9
Stručna predavanja, seminari, radionice i edukacije	34
Posjete Biblioteci (javne ličnosti) i uspostavljanje saradnje	8
Manifestacije, takmičenja i druženja	15
Prikazivanje filmova	8
Donacije Biblioteci i Biblioteka u ulozi donatora	3
Prezentacije, izložbe i presskonferencije	26
Posjete škola i obdaništa svim odjeljenjima i bibliotečki čas za učenike	32
UKUPNO	160

Iz niza od 160 sadržaja izdvojićemo jedan dio, a kompletan pregled kulturno-promotivnih dešavanja dostupan je na www.nubtz.bih.ba.

Promocije knjiga, književne večeri i susreti

- Održana promocija knjige „Iz Cazinske krajine“ autora Šefkije Pozderca;

- Veće feminističke poezije, Tuzlanski otvoreni centar;
- Promocija knjige „1995-2015: Žene i politički život u postdejtonskoj BiH” - dio aktivnosti u okviru manifestacije „Mjesec ženske historije“;
- Književne večeri sa austrijskim piscima Xaverom Bayerom, Alexanderom Peerom i Stefanie Sargnagel;
- Promocija knjige "Maske dramskog subjekta", autora Almira Bašovića;
- Promocija knjiga Fadila Duranovića iz Srebrenika "Putevi spasa" i Nataše Subašić iz Brčkog "Genetičko sjećanje“;
- Knjiženi karavan; Društvo pisaca BiH; tradicionalni događaj koji okuplja pisce širom BiH; moderator: Mehmed Djedović, učesnici: Zejćir Hasić, Željko Grahovac, Omer Ć. Ibrahimagić i Šimo Ešić;
- Promocija književnog časopisa „Život“ publikovanih u 2016 godini;
- Promocija knjige "Mejdan i njegovi ljudi", autora Muhameda Katanića;
- Promocija knjige Šefkije Duvnjakovića "Poznanik" sa gošćom večeri književnicom Angelinom Petrović iz Beograda;
- Druženje za najmlađe članove Biblioteke, uz zbirku priča za djecu "Vilenjakovo pero“;

Obilježavanja značajnih datuma i jubileja

- Bošnjačka kulturna zajednica (BKZ), Udruženje građana „Proljeće" i Biblioteka prigodnim programom obilježili su 1. mart - Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine, 29. februar;
- Knjigoljupci iz Dječjeg književnog kluba "Knjigolina i prijatelji" obilježili su Međunarodni dan dječije knjige na poseban način. Noć uz Andersena proslavlja se širom svijeta tako što djeca provode noć u bibliotekama uz zanimljive sadržaje, te je tako bilo i u našoj Biblioteci, 2. april;
- U sklopu manifestacije "Međunarodni dan i noć knjige i autorskih prava" biblioteke otvaraju svoja vrata do ponoći i postaju mjesto gdje se održavaju razne zanimljive radionice, projekcije filmova i mjesto druženja. U manifestaciji uzelo je učešće 13 biblioteka i srodnih institucija iz Sarajeva, Maglaja, Tuzle, Mostara i Zenice. Kako bi se priključili ovoj akciji i popularizirali lijepu pisanu riječ otvorili smo naša vrata korisnicima 22. aprila do ponoći;
- Udruženje građana porijeklom iz Makedonije i prijatelji „Zajedno” iz Tuzle, u saradnji sa Bibliotekom, organizovali su svečanu akademiju, u povodu obilježavanja Dana nezavisnosti Republike Makedonije u Biblioteci, 8. septembar;
- U povodu obilježavanja 17. septembra 1944. godine, dana konačnog oslobođenja Tuzle i 70. godišnjice postojanja i rada naše Ustanove, u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla upriličena je promocija tuzlanskog ponovljenog izdanja knjige „Tuzla moje mladosti“, autorice Vere Mujbegović, 17. septembar;
- U okviru obilježavanja 70 godina postojanja i rada Biblioteke održana promocija Monografije o Biblioteci o kojoj su govorili Jasmin Imamović, gradonačelnik Tuzle, Edin Jahić, direktor Biblioteke i Sabina Babajić, voditeljica Zavičajne zbirke Biblioteke, 21. septembar;

Stručna predavanja, seminari, tribine, radionice, posjete sajmovima i edukacije

- Radionica “CROPbotics LEGO MINDSTORMS” kao zajednički projekat Udruženja “Laboratorium” i Američke čitaonice kako bi privukli djecu zainteresovanu za robote i programiranje, održavana svaki utorak i petak u februaru i martu;
- “Igre gladi u bosanskom kontekstu” – radionica za srednjoškolce; Selma Veseljević i Demir Alihidžić; 11. mart, 1. i 15. april, 5. i 12. maj;
- Predavanje „Mjesec crne historije i Pokret za ljudska prava“, ; Daniel Petrick, 18. februar;
- Predavanje „Kulturna produkcija modernizma“ i „Američke kulturalne studije 1“ Eldina Jahić; februar, mart, april, maj;
- BRRLN „Legal English“; projekat jednosemestralnog pohađana online kursa engleskog jezika za pravnike u kojem su učestvovali pravnici iz Tuzle i Sarajeva, a predavači su bili profesori sa Columbia univerziteta; Sarah A. Freuden, Ari Ruffer; februar, mart, april, maj;

- Advanced App Development Learning – radionica; obuka za srednjoškolce u izradi aplikacija na mobilnim uređajima; trener je bio Scott L. Steward profesor sa Državnog univerziteta Chicago i osnivač projekta TechTeens; 15, 16. i 17. mart;
- Austrijska čitaonica i GLOSSA-Centar za njemački jezik organizovali su radionicu „Učimo njemački“, 4. april;
- Predavanje na temu "Od ega do istinitoga ja" u organizaciji Centra za meditaciju i osobni razvoj Brahma Kumaris. Predavač je Michel Simone, 11. maj;
- Free Code Camp radionica; u saradnji sa udruženjem „Laboratorium“ i uz podršku Ambasade SAD u Sarajevu – radionica kodiranja za tinejdžere; Zlatko Alomerović; ponedjeljkom i utorkom u maju i junu;
- Predavanje o američkoj historiji „4. juli“; 4. jul;
- CROBotics – ljetna škola robotike; „Laboratorium“; klub robotike za tinejdžere koji je radio svake srijede u junu, julu, avgustu i septembru;
- „Knee deep in Arduino“ radionica za djecu do 14 godina o mikrokontrolerima Arduino i njihovoj praktičnoj primjeni;- Zlatko Šehanović; 19-21. jul i 16.-18. avgust;
- Poetska radionica sa Heather Derr-Smith; Tuzlanski otvoreni centar, Američki kutak Tuzla i američka književnica Heather Derr-Smith organizovali su zanimljivu poetsku radionicu sa našim i američkim piscima; 26. septembar;
- „Electoral College“ – predavanje o procesu izbora predsjednika SAD; Drew Lewis i Mike Bala, diplomati iz Ambasade SAD u Sarajevu održali su predavanje tuzlanskim srednjoškolcima kako bi im pojasnili procedure izbora predsjednika SAD-a; 3. oktobar;
- Održan Klub javnog govorništva na njemačkom jeziku u saradnji sa Udruženjem građana „Projekt ABC“ iz Tuzle sa polaznicima koji posjeduju najmanje B1 nivo znanja njemačkog jezika. Metodologija radionica usklađena je sa međunarodnom Toastmasters metodologijom; 7., 14., 21. i 28. novembra;
- Engleska književnost I; Alen Avdić; svakog petka, novembar-decembar;
- Američke kulturalne studije I: Pavlina Vujović; prikazivanje filma u sklopu predavanja; 14. novembar;
- „Native Americans“ – predavanje; Carrie Giardino govori o običajima i tradiciji Navajo indijanaca u SAD; 13. decembar;
- Trening/radionica za osobe oštećenog sluha „Prevencija rodnog nasilja među gluhami u BiH“ koji je podržao USAID BiH; Jadranka Sidro – Udruženje gluhih Kantona Sarajevo; 20. decembar;
- Održan Klub javnog govorništva na njemačkom jeziku u organizaciji u saradnji sa Udruženjem građana „Projekt ABC“, iz Tuzle, 5.,12.,19. i 26. decembar;
- Biro za ljudska prava Tuzla - tribina povodom Međunarodnog dana ljudskih prava; Admir Čavalić i Dženeta Omerdić, 8. decembar;

Manifestacije, takmičenja i druženja

- Peto regionalno takmičenje Spelling Bee; Lillian Wahl-Tuco, Tacarra Lake, 6. april;
- Biblioteka bila je domaćin manifestacije pod nazivom „Velikden“ (Vaskrs) u Makedoniji koju je organizovalo Udruženje građana porijeklom iz Makedonije i prijatelji „Zajedno“ iz Tuzle, 28. april;
- „Dani makedonskog jezika“ je manifestacija koja je održana u Biblioteci „Derviš Sušić“ Tuzla, a u organizaciji Udruženja građana porijeklom iz Makedonije i prijatelja „Zajedno“. 23. i 24. maj;
- Press konferencija: Program USAID-a za osobe oštećenog vida; Tifa Tučić; predstavljanje uspješnog programa; 25. avgust 2016.;
- Manifestacija „Ovdje stanuje lijepa riječ“, učesnici su učenici osnovnih škola sa svojim nastavnicima, 20. oktobar;
- U okviru Manifestacije "Vezeni most" upriličen susret djece i čitalaca Biblioteke sa piscima Dejanom Aleksićem iz Srbije, prošlogodišnjim dobitnikom nagrade "Mali princ" i Zejćrom Hasićem, ovogodišnjim dobitnikom nagrade "Mali princ" za životno djelo u oblasti dječije literature u Bosni i Hercegovini, 26. i 27. oktobar;

- “Supermjesec” posmatranje mjeseca teleskopom; grupa učenika se okupila na posmatranju supermjeseca koristeći upute i teleskop Američkog kutka Tuzla, 14. novembar;

Prikazivanje filmova

U Američkoj, Turskoj i Austrijskoj čitaonici i u 2016. godine nastavilo se sa besplatnim prikazivanjem filmova na engleskom, turskom i njemačkom jeziku

Prezentacije, izložbe i presskonferencije

- “Mi plaćamo cijenu: izložba šokantnih javnih nabavki u BiH” u organizaciji USAID-a kojom se javnost upoznala sa primjerima korupcije koji ujedno predstavljaju i drastične gubitke sredstava poreznih obveznika Bosne i Hercegovine. 22. - 29. januar;
- U okviru kulturno-animatorske djelatnosti u Odjeljenju za djecu kontinuirano su postavljane izložbe knjiga, likovnih i literarnih radova;
- CRP večeri sa građanima – projekat u saradnji sa USAID-om, prezentacija energetskih rješenja za domove, 21. i 28. januar i svaka srijeda u februaru i martu;
- U organizaciji Biblioteke „Derviš Sušić“ Tuzla i Rotaract Cluba Tuzla upriličena izložba pod nazivom „Kulturno naslijeđe Tuzle kroz arhitekturu“. Prisutnima su se obratili mladi fotograf Davor Pavlić, autor izložbe i Tihomir Knežiček, predsjednik Udruženja građana italijanskog porijekla „Rino Zandonaji“ Tuzla, 10. mart;
- Informativne sesije povodom Međunarodne sedmice obrazovanja; Aleksandra Popović, Adriana O’Flanagan, Elizabeta Delalić, 12. april i 16. novembar;
- „Jednakost za sve“ – predstavljanje programa za organizacije civilnog društva; USAID i Fond Otvoreno društvo BiH; 19. april;
- YES testiranje - Kennedy-Lugar stipendije, Lela Dragić, Daniel Petrick, 25. oktobar;
- Promocija grantova Ambasade SAD u Sarajevu za nevladine organizacije u Bosni i Hercegovini; Elizabeth J. Blumenthal – zamjenica atašea za kulturu u OPA Sarajevo, 27. oktobar;

Posjete škola i obdaništa svim odjeljenjima i bibliotečki čas za učenike - posjetioce

Učenici iz 30 osnovnih i srednjih škola Tuzle i Tuzlanskog kantona i Obdaništa iz JU "Naše dijete" posjetili su Biblioteku i tom prilikom im je održan bibliotečki čas.

Neke od njih su: učenici Osnovnih škola “Lipnica”, „Čelić“, “Novi grad”, “Banovići”, “Gračanica” - područno odjeljenje Svojat, "Višća" Živinice, "Orašje" iz Orašja, “Sjenjak”, “Gornji Rainci“ iz Opštine Kalesija, “Tušanj”, “Breške”, “Mejdan”, “Centar”, “Brčanska Malta”, “Miladije”, “Lukavac Grad”, učenici Srednje rudarske škole iz Tuzle, Srednje saobraćajne škole iz Tuzle, Međunarodne škole Tuzla, Medicinska škola Tuzla, Behram-begova medresa.

Služba za matične poslove i razvoj bibliotekarstva

Biblioteka “Derviš Sušić” kao centralna matična biblioteka za područje Tuzlanskog kantona svoju matičnu djelatnost, utvrđenu Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti Tuzlanskog kantona, realizovala je preko Službe za matične poslove i razvoj bibliotekarstva. Ovo je veoma bitna i odgovorna funkcija Biblioteke čiji je cilj razvoj i unapređenje bibliotečkog poslovanja i struke u cjelini. Najvažnije aktivnosti ove Služba u toku 2016. godine su:

- uspostavljena je saradnja i koordinacija na području matičnosti sa javnim, školskim i specijalnim bibliotekama Tuzle i Tuzlanskog kantona,
- izvršen je stručni nadzor nad radom nekih od 10 javnih (narodnih), 88 biblioteka pri osnovnih školama i 33 biblioteke pri srednjim školama (Kalesija, Živinice, Srebrenik, Čelić, Tuzla, Kladanj), radilo se na praćenju rada, snimljeno stanje i date upute za dalji rad biblioteka nad čijim je radom izvršen stručni nadzor,

- pružala se savjetodavna stručna pomoć iz oblasti bibliotečke struke, davale se upute za rad biblioteka, formiranje, odnosno, osamostaljivanje biblioteka koje još djeluju u sastavu, o finansiranju biblioteka, uređenju, formiranju zbirke, zaštiti bibliotečke građe itd.,
- aktivno učestvovali u radu Društva bibliotekara Federacije Bosne i Hercegovine,
- radili na ponovnom uspostavljanju i radu Društva bibliotekara Tuzlanskog kantona,
- educirali bibliotečke zaposlenike u svim potrebnim segmentima bibliotečkog poslovanja,
- pružali stručnu pomoć u osnivanju i djelovanju biblioteka za nacionalne manjine,
- izrađivali smjernice za nabavku stručne bibliotečke građe,
- na zahtjev bibliotekara iz Javne biblioteke Čelić, Srebrenik, Kladanj i Lukavac pružali informacije oko priprema i pristupa rada reviziji bibliotečke građe,
- pružali stručnu (bibliotečku) pomoć i davali upute vezano za polaganje stručnih bibliotečkih ispita,
- uradili projekat vezan za „Pokretanje aktivnosti promocije američke kulture, civilizacije u Bibliotekama“ Kalesija, Gračanica, Lukavac i Srebrenik,
- kontakirali i uspostavili saradnju sa Matičnim bibliotekama Hrvatske, Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine u cilju razmjene iskustava i boljeg i efikasnijeg rada ove Službe,
- pripremali informativno-analitičke materijale, prije svega vezane za bibliotečku statistiku, uključujući i COBISS,
- radili na Projektu otvaranja specijalne biblioteke u Srebreniku,
- radili na Projektu otvaranja specijalne biblioteke u Neuropsihijatrijskoj klinici u Tuzli,
- učestvovali na Trećoj međunarodnoj naučno-stručnoj konferenciji u Tuzli i održali predavanje na temu „Osobe sa posebnim potrebama u biblioteci u novom informacionom dobu sa osvrtom na učenike s disleksijom“ i prisustvovali radionici KUNSRTRANS – transport i osiguranje kulturnih dobara u Tuzli,
- realizovali Projekat donacije knjiga iz oblasti informatike od Centra kralja Fahda iz Sarajeva za učenike svih škola na području Tuzle i Tuzlanskog kantona u vrijednosti 43.800,00 KM,
- u saradnji sa Švicarskim Crvenim križem radili na Projektu koji se odnosi na poboljšanje usluga i korištenje literature vezano za penzionere,
- učestvovali u različitim projektima (Dječiji sajam u Tuzli u saradnji sa Lions Club Tuzla, Pomoć Biblioteci u Dujama),
- aktivno sudjelovali u programima međunarodne saradnje,
- saradivali sa drugim institucijama kulture kao i nacionalnim kulturnim društvima.

Služba za zavičajnu zbirku i bibliografiju sa izdavačkom djelatnošću

Služba za zavičajnu zbirku i bibliografiju sa izdavačkom djelatnošću realizaciju programskih zadataka u 2016. godini ostvarivala je u skladu sa Godišnjim programom rada Službe, te u skladu sa zakonskom regulativom o značaju i načinu oblikovanja zavičajnih zbirki i važećim internim pravnim aktima Biblioteke. S obzirom da je 2016. godina bila u znaku obilježavanja jubileja 70. godišnjice postojanja i rada Biblioteke, Služba je u cijelosti bila integrirana u proces planiranja, organizovanja kao i provođenja navedenih aktivnosti. Tekući zadaci unutar Službe odvijali su se u skladu sa navedenim zadacima, bez značajnijih odstupanja u odnosu na dosadašnju praksu i to na slijedeći način:

Nabavka bibliotečke građe

U toku 2016. godine nabavka se provodila u koordinaciji sa Službom za nabavku i obradu bibliotečke građe kao i Komisijom za nabavku bibliotečke građe kroz vidove nabavke koji su se i do sada prakticirali: poklonom, kupovinom, putem obaveznog primjerka (bosanskohercegovačka produkcija), te obaveznim primjerkom lokalne/kantonalne izdavačke produkcije (Zakon o izdavačkoj djelatnosti Tuzlanskog kantona - “Službene novine TK” br. 3/02). Najveći priliv zavičajne građe kao i prethodnih godina ostvaren je putem obaveznog primjerka i poklona. Nabavljeno je oko 931 jedinica bibliotečke građe, od čega: 601 naslov knjiga i polupublikacija, 37 naslova periodičnih publikacija, odnosno oko 190 jedinica (određeni broj naslova u digitalnoj formi), te oko 90 jedinica različite

neknjižne građe. Uz navedene pokazatelje o tekućem prilivu zavičajne građe Zbirci je dostavljeno oko 50 naslova različitih periodičnih glasila koji sadrže priloge zavičajnih autora.

U okviru redovnih zadataka, koji su bili usmjereni ka što sveobuhvatnijoj popuni fondova u toku 2016. godine Služba je kontinuirano provodila aktivnosti na realizaciji priliva zavičajne građe, ostvarujući kontakte sa autorima, izdavačkim kućama, kao i institucijama koje se u okviru svog djelovanja povremeno pojavljuju i kao izdavači različitih štampanih stvari, a koje su najčešće izvještajnog i promotivnog karaktera. Kontakti i saradnja ostvarivani su na lokalnom i kantonalnom nivou, s ciljem animiranja izdavača da preuzmu obavezu dostave obaveznog primjerka zavičajne produkcije. Uz ostvarivanja navedenih kontakata kontinuirano se pratila zavičajna produkcija putem on-line kataloga izdavačkih kuća, odnosno sekundarnih izvora u okviru bibliografskih istraživanja. Ovaj način uvida u zavičajnu produkciju važan je zbog uvida u onaj dio izdavačke produkcije koja nije zastupljena unutar Zavičajne zbirke, a koji će u narednom periodu biti tretiran u okviru retrospektivne nabavke. Kao odraz dugogodišnje pozitivne saradnje koju Služba njeguje sa lokalnom zajednicom i pojedincima, značajan dio ostvarene nabavke realizovan je upravo putem obaveznog primjerka što, uz poklon, predstavlja jedan od značajnijih načina obogaćivanja Zbirke. Ono što je također značajano istaći je i priliv naslova iz postojećih fondova drugih odjeljenja Biblioteke, koji će biti aktuelan i u narednom periodu nakon što je revizijom utvrđeno da su određeni naslovi smješteni unutar navedenog fonda, a pripadaju Zavičajnoj zbirci. Olakšavajuća okolnost je retrospektivna obrada navedenog fonda koja će takođe doprinijeti da se na adekvatan način zavičajna građa izluči i preusmjeri u fondove Zavičajne zbirke. Zavičajna zbirka je svoju nabavnu politiku ostvarivala u koordinaciji i sa ostalim službama Biblioteke. Zbog postojećih okolnosti statistički nije prikazan ostvareni priliv građe u cijelosti, statistički je predstavljen samo onaj dio fonda koji je prošao i tretman obrade.

Nabavka bibliotečke građe													
Knjige – Doktorski i magistarski radovi													
	0	1	2	3	5	6	7	80	82	82,0	9	Drugo	Ukupno
Kupovina	7	0	0	1	0	1	2	0	37	0	2	0	43
Poklon	14	4	2	15	2	61	12	0	28	2	11	1	145
OP	18	2	9	49	17	38	14	5	53	4	15	0	220
Drugo	19	9	0	70	7	53	16	8	5	1	3	3	193
Ukupno	39	15	11	135	26	153	44	13	123	7	31	4	601

Informativni instrumenti – katalogi i ostale baze podataka

Obrada zavičajne građe u 2016. godini odvijala se u saradnji sa Službom za nabavku i obradu bibliotečke građe. U proces obrade učestvovao je 1 katalogizator (rukovodilac Službe) raspolažući sa povremenim pristupom na ½ korisničkog mjesta. Usklađujući zadatke obrade sa ostalim radnim zadacima Službe, plan obrade u protekloj godini odvijao se u skladu sa aktivnostima koje su bile usmjerene ka promociji jubileja Biblioteke, odnosno aktivnostima u okviru segmenta izdavačke djelatnosti Službe. Zbog smanjenih kadrovskih potencijala ove Službe neke od započetih aktivnosti u okviru obrade bibliotečke građe, kao npr. analitička obrada članaka, izostala je u toku 2016. godine. U toku 2016. godine obrađeno je ukupno oko 598 naslova knjiga, odnosno 668 primjeraka, od čega unutar Službe je preuzeto i kreirano oko 101, odnosno 98 redigirano bibliotečkih jedinica. Obrada serijskih publikacija odvijala se kao i u prethodnom periodu unutar Službe za nabavku i obradu bibliotečke građe, a u koordinaciji sa planom obrade periodičnih publikacija Zavičajne zbirke. Vršena je obrada tekućeg priliva časopisa koji su u ranijem periodu obrađeni i integrisani unutar kataloga i to ukupno 24 naslova, odnosno 60 svezaka. U dosadašnjem periodu (zaključno sa 2016.) obrađeno je oko 6481 naslova knjiga, od čega oko 1853 naslova polupublikacija (doktorske disertacije i magistarski radovi odbranjeni na Univerzitetu u Tuzli). Dakle, unutar digitalnog kataloga Biblioteke integrisan je u cijelosti fond monografskih publikacija (uključujući i fond polupublikacija). Evidencija o prispjeću periodičnih publikacija kontinuirano se provodila unutar kartoteke zavičajne periodike, koja je i u toku 2016. godine predstavljala važno informativno pomagalo uz lokalni on-line katalog periodičnih publikacija. Uz kartoteku i on-line katalog korisnicima su bila dostupna i sva ostala informativna pomagala Zbirke. Osim obrade monografskih publikacija, obrade i uredne evidencije o prispjeću

periodičnih publikacija, te ostalih evidencija, Služba je radila i na identifikaciji, prikupljanju i evidenciji zavičajne građe koja je smještena unutar ostalih fondova Biblioteke, fondova srodnih institucija, te pojedinaca. Zaposlenica Službe je takođe bila dio tima koji je prošao fazu obuke ovladavanja programskom opremom COBISS3/Katalogizacija.

Smještaj i zaštita građe

U 2016. godine vršena je fizička zaštita građe. Osim kompletiranja i pripreme službenih publikacija za korićenje (2015.,2016.), radilo se i na izdvajanju za korićenje onih naslova koje je nužno nakon višegodišnjeg korištenja i fizički zaštititi. Duplikati kontinuirano izlučivani. Nešto izlučene građe u saradnji sa Službom za nabavku i obradu bibliotečke građe izdvajani za poklon bibliotekama unutar bosanskohercegovačke bibliotečke mreže, kao i bibliotekama unutar regiona. U cilju adekvatnog načina smještaja građe u toku 2016. instalirana je dodatna oprema - police (više od 200 m), kako bi se obezbjedilo rasterećenje postojećih. Rad na adekvatnijem smještaju fondova Zbirke nastaviće se i u toku 2017. godine. Služba je zaštitila i iznašla adekvatniji smještaj za jedan dio neknjižne građe (plakati) koja predstavlja značajan dio fonda ove Zbirke. Također, Služba je aktivno sudjelovala u izmještanju deponovane građe smještene unutar Muzeja istočne Bosne. Budući da je unutar navedenog fonda smješten i značajan broj duplikata koje Služba tretira kao sastavni dio Zbirke, tretman u pogledu zaštite i čuvanja ove građe ostaje trajan zadatak.

Rad sa korisnicima

U toku 2016. godine usluženo oko 750 korisnika i dato na korištenje oko 1560 jedinica bibliotečke građe. Struktura korisnika zavičajne građe bila je slijedeća: najveći broj potraživanja zavičajne građe bio je usmjeren od strane korisnika-članova akademske zajednice, te pojedinaca-istraživača. Dugoročniji interesi pojedinaca i institucija za uslugama Zavičajne zbirke bili su i u 2016. godini važan poticaj samoj Zbirci kako da neke od svojih segmenata poslovanja kvalitetnije ostvari, a što se odnosilo na nabavnu politiku, prikupljanje informacija o zavičajnoj građi, ostvarivanje kontakata i saradnje sa srodnim institucijama i pojedincima, čime je i u prethodnoj godini potvrđena pozitivna saradnja između Zbirke i lokalne zajednice. Najviše je u funkciji bio fond monografskih publikacija oko 65%, ostalih 35% odnosilo se na ostatak fonda, a prije svega periodične publikacije.

Fond periodičnih publikacija nije predstavljao dio građe koji se kontinuirano koristio. Korištenje ovog dijela fonda u najvećoj mjeri odnosilo se na lokalne listove i časopise koji tretiraju kulturnu povijest zavičaja, odnosno stručne teme iz oblasti medicine, defektologije i ekonomije. Ono što je bitno spomenuti jeste da i u toku protekle godine interes za zavičajnom građom postojao je i od strane korisnika izvan Tuzle i tuzlanskog okruženja. Dakle, Zbirka je bila u prilici da servisira i korisnike iz regiona, čiji zahtjevi su bili usko vezani za društveno ekonomske i kulturne prilike unutar Tuzle i Tuzlanskog kantona. Korisnicima su osim konkretne građe pružane i stručne informacije. Na zahtjev korisnika ili u cilju kvalitnije usluge vršena je i izrada bibliografskih i drugih popisa. Takvi zahtjevi često su predstavljali veći istraživački angažman. Značajan broj takvih zahtjeva odvijao se i putem e-mail kontakata i na ovaj način je ostvaren kontakt sa oko 50 korisnika, od čega značajan broj odnosio se i na zahtjeve za međubibliotečku posudbu. Svakodnevni rad sa korisnicima unutar Zavičajne zbirke čiji zahtjevi su uglavnom bili tematski, iziskivali su istraživački pristup koji je uključivao pretraživanja on-line kataloga i baza podataka dostupnih putem internet mreže, pripremanje građe i informacija za različite stručne teme. To je bio povod da Služba uspostavlja saradnju sa istim i srodnim institucijama. Od navedenih oko 750 zahtjeva oko 60% činili su tematski.

Korištena građa											
	0	1	2	3	5	6	7	80	82	9	Ukup.
Učenici	5		2	2	8	13	10	10	25	13	88
Studenti	30	40	15	100	30	80	60	50	88	160	653
Zaposleni	13	15	4	81	25	70	80	32	55	180	555
Ostali	15	4	5	14	28	35	65	5	20	75	266
Ukupno	63	59	26	197	91	198	215	97	188	428	1562

Učenici	Studenti	Zaposleni	Ostali	Ukupno
20	356	280	70	750

Kulturno-promotivna i izdavačka djelatnost

U toku 2016. godine Služba je aktivno sudjelovala u provođenju različitih izložbeno-promotivnih manifestacija. Zbirku su posjećivale organizovane grupe, najčešće učenika osnovnih i srednjih škola, te studenata. U cilju valorizacije same Zbirke rukovodilac Službe je ostvarivao saradnju sa medijima, pojedincima, te srodnim institucijama unutar regiona. Od značajnijih promotivnih sadržaja realizovanih u toku 2016. godine bili su objavljivanje fotomonografije *Narodna i univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“: sedamdeset godina postojanja*, kojom je obilježen jubilej – 70. godišnjica postojanja i rada Biblioteke. Istim povodom Zavičajna zbirka je bila nosilac aktivnosti na objavljivanju monografije *Tuzla moje mladosti: nostalgичna pripovest, autorice Vere Mujbegović*. Objavljivanje ovih dvaju vrsta publikacija, osim što je predstavljalo značajan kulturni događaj, za Biblioteku je značilo i potvrđivanje njenih ambicija da svoju izdavačku djelatnost usmjeri ka naslovima koji na primjeren način korespondiraju sa njenom osnovnom funkcijom. Služba je sudjelovala u donošenju odluke i provođenju aktivnosti na besplatnom upisu u okviru obilježavanja Svjetskog dana knjige i autorskih prava. U saradnji sa Gradskom upravom Tuzla, Služba je sudjelovala u organiziranju izložbene postavke u okviru Meunarodnih književnim susreta Cum grano salis (Posvećena I. Andriću iz ugla Zavičajne zbirke). U okviru obilježavanja datuma rođenja književnika Derviša Sušića, Služba se na primjeren način osvrnula na ovaj, za Biblioteku, važan datum. U cilju valorizacije lokalnih monografija posvećenih kulturnoj historiji grada Tuzle, Zbirka je osim priređivanja i objavljivanja naslova *Tuzla moje mladosti: nostalgичna pripovest, autorice Vere Mujbegović i Narodna i univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“: sedamdeset godina postojanja*, bila i organizator promocija navedenih knjiga. Kao dobar primjer saradnje Zbirke sa lokalnom zajednicom, publikacija autorice Mujbegović je bila i u 2016. godini povod za česta okupljanja istaknutih sugrađana - zavičajnih stvaralaca unutar prostora Zavičajne zbirke, ali i za prijateljsku posjetu i razgovor sa autoricom Verom Mujbegović. Izdavačke aktivnosti Službe finalizirane su do kraja 2016. godine distribucijom navedenih naslova ka svim značajnijim srodnim institucijama, ali i pojedincima. Zavičajna zbirka je u 2016. godini sudjelovala u realizaciji različitih izdavačkih projekata, pojedinaca i institucija, čime se potvrđivala kao važan bibliotečki servis unutar grada, a i šire. U okviru zajedničkog projekta naše Biblioteke i Gradske knjižnice Vukovar, Služba je sudjelovala u provođenju modula edukacije bibliotekara pod nazivom „Uvod u rad s mladima u zajednici i rad na osobnom razvoju“.

Ostali zadaci

U toku 2016 godine, uz navedene zadake, Služba je bila otvorena za realizaciju svih drugih aktivnosti koje su se provodile na nivou Biblioteke, kao npr.: sudjelovanje u izradi projekata; izradi okvirnih programa obilježavanja Mjeseca knjige; sudjelovanje u radu Stručnog vijeća na provođenju različitih pitanja iz djelokruga rada Biblioteke; angažman zaposlenice Zbirke na usluživanju vanjskih korisnika Biblioteke, kao npr. kontinuirana realizacija zahtjeva za međubibliotečku posudbu koja nije bila isključivo vezana za potraživanje zavičajne građe. Također, Služba je pružala edukativne usluge bibliotečkim radnicima izvan kuće i ostvarivala međuinstitucionalnu saradnju kako na nivou Kantona tako i šire. Zaposlenica Službe je kontinuirano bila uključena i u rad različitih komisija koje servisiraju tekeće poslovanje Biblioteke (Komisija za nabavku bibliotečke građe, Komisija za procjenu materijalne vrijednosti knjižnog fonda, Komisija za rashodovanje i dr.).

Služba za nabavku i obradu bibliotečke građe

Najveći dio radnog vremena zaposlenici Službe za nabavku i obradu bibliotečke građe proveli su na izvršavanju poslova uređenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Biblioteke i poslova planiranih Programom rada za 2016. godinu. Dio vremena bili su angažovani i na izvršavanju poslova iz djelokruga rada sa korisnicima bibliotečkih usluga (učestvovali

su u neophodnim pripremnim radnjama za prelazak na COBISS3/Pozajmica; učestvovali su u akcijama besplatnog upisa korisnika; bili su zamjena za odsutne kolege unutar pozajmnih odjeljenja) i poslova iz djelokruga matične djelatnosti (učestvovali su u edukaciji i stručnom usavršavanju bibliotečkih zaposlenika na području Tuzlanskog kantona).

U 2016. godini u okviru planiranog prelaska na platformu COBISS3 završene su sve predviđene aktivnosti za prelazak u okruženje COBISS3/Katalogizacija. Bibliotekari koji učestvuju u procesu katalogizacije, uz bibliotekare sa Univerziteta u Tuzli, prisustvovali su u Biblioteci organizovanom kursu. Nakon provjere znanja nad zapisima kreiranim u testnom okruženju dodijeljene su nam ovlasti za rad u COBISS3/Katalogizaciji. Slijedeći utvrđene kriterije odabira građe i načina njezine nabavke, te njenom obradom uz upotrebu programske opreme COBISS tokom izvještajnog perioda nastavili smo s oblikovanjem i izgradnjom knjižnog fonda Biblioteke, te njegovim predstavljanjem na webu.

Nabavka bibliotečke građe

Za provođenje nabavne politike, kao i u proteklom periodu, brinuo je bibliotekar za nabavku bibliotečke građe koordinirajući sa članovima Komisije za nabavku bibliotečke građe, članovima Komisije za procjenu vrijednosti poklonjenih knjiga, članovima Komisije za rashodovanje bibliotečke građe i menadžmentom Biblioteke. Kupovina kao jedan od vidova nabavke bibliotečke građe predstavlja najsigurniji način ostvarenja zacrtanog plana nabavke. U uslovima funcioniranja Biblioteke i dalje ne možemo govoriti o postojanju namjenski izdvojenih sredstava za realizovanje ovoga vida nabavke. .

Na osnovu statističkih izvještaja o prirastu građe, a dobijenih uz upotrebu programske opreme COBISS3, u 2016. godini za kupovinu monografskih publikacija izdvojeno je 16.990,98 KM. Sredstva je Biblioteka obezbijedila zahvaljujući:

- sredstvima iz vlastitih izvora – 6.444,15 KM;
- sredstvima obezbijeđenih kroz projekat Spajalica - 5.850,00 KM;
- sredstvima na osnovu odluke o otkupu bibliotečke građe za biblioteke Fondacije za izdavačku djelatnost - 4.696,83 KM.

Zahvaljujući realizovanoj kupovini (od knjižara, preko fizičkih lica, do posjeta sajmovima u našoj zemlji i van njenih granica) u fond Biblioteke upućeno je 577 naslova, odnosno, 1264 primjeraka.

Za kupovinu 629 naslova, odnosno 898 primjeraka izdvojeno 15.288,27 KM. Od toga je Biblioteka iz vlastitih resursa izdvojila 6.449,00 KM za kupovinu monografskih publikacija. U izvještajnom periodu Biblioteka je izdvojila i novac za pretplatu na 8 naslova periodičnih publikacija (oko 2.500,00 KM), te 160,00 KM za otkup 2 naslova s početka prošlog vijeka: časopis Gajret (God.1913 - ukoričeno) i časopis El-Hidaje (God. 1936-1937 i 1939-1940 - ukoričeno). Za otkup sedam brojeva časopisa Nada obezbijedili smo 210,00 KM. Na osnovu odluke o otkupu bibliotečke građe za biblioteke Fondacije za izdavačku djelatnost tokom godine nabavili smo i tri naslova periodičnih publikacija. Podsjećamo, fond periodičnih publikacija naše Biblioteke predstavlja po svom načinu korištenja fond s ograničenom dostupnošću (čitaonički fond) koji čitaoci mogu koristiti unutar prostora Opšte čitaonice, čitaonice Zavičajne zbirke i Stručne biblioteke. Od Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine kroz obavezni primjerak preuzeli smo oko 2000 monografskih publikacija i njih smo primarno usmjeravali u fond Opšte čitaonice, jer se radi o prvom primjerku bosanskohercegovačke izdavačke produkcije. Obavezni primjerak Tuzlanskog kantona nabavljali smo zahvaljujući odredbama Zakona o izdavačkoj djelatnosti Tuzlanskog kantona. Na osnovu njega su nam autori i izdavači u izvještajnom periodu dostavljali građu objavljenu unutar navedenoga prostora. Po istoj osnovi dopremani su i magistarski i doktorski radovi odbranjeni na Univerzitetu u Tuzli. Monografske publikacije nabavljene zahvaljujući ovim zakonskim odredbama usmjeravane su (prvi primjerak) primarno u fond Zavičajne zbirke (unutar Službe za Zavičajnu zbirku i bibliografiju sa izdavačkom djelatnošću). Od preuzetog obaveznog primjerka u fond Biblioteke upućeno je 1424 naslova ili 1667 primjeraka monografskih publikacija. U fond Zavičajne zbirke upućeno je 183 naslova radova odbranjenih na Univerzitetu u Tuzli.

Prema statistici o prirastu periodičnih publikacija, u 2016. godini putem obaveznoga primjerka nabavili smo oko 120 naslova, odnosno oko 700 primjeraka, pri čemu je znatan broj predstavljao duplikate koji neće biti uvršteni u fond. Nakon obrade u fond je uvršteno 95 naslova

odnosno 211 primjeraka. Pravna i fizička lica poklonila su Biblioteci oko 3000 monografskih publikacija. Nakon stručnog odabira naslova i broja primjeraka zasnovanog na našim sadašnjim potrebama u fond Biblioteke upućeno je 730 naslova odnosno 819 primjeraka. Procijenjena vrijednost poklonjenih knjiga iznosi 11.647,29 KM. Od tog iznosa procijenjena vrijednost za poklonjene knjige (46 primjeraka) Austrijske čitaonice je 340,21 KM. U 2015. godini procijenjena vrijednost poklonjenih knjiga upućenih u fond Biblioteke iznosila je 8.994,50 KM (tada je u fond upućeno 619 naslova odnosno 706 primjeraka poklonjenih monografskih publikacija). Putem poklona nabavljene su i periodične publikacije i to oko 500 primjeraka. U fond Biblioteke, nakon stručne obrade, upućeno je 42 naslova odnosno 125 primjeraka.

Iz grupe prekobrojnih preuzetih poklona i primjeraka preuzetog obaveznog primjerka s područja Tuzlanskog kantona, a za popunjavanje fondova biblioteka što su nam se obratile za pomoć, odabrano je i izdvojeno 1657 primjeraka monografskih i oko 500 svezaka periodičnih publikacija. Primjerci koji su pokazivali fizičku oštećenost ili su bili zahvaćeni vlagom izdvajani su u stari papir. Preuzimanje poklonjene bibliotečke građe, čiji je broj posljednjih godina u znatnom porastu čini našu biblioteku i depozitnom. Samim tim, svake godine usložnjava se problem nedostatka prostora za smještaj građe i potreba iznalaženja sistemskog rješenja. Problem nedostatka prostora jednako je prisutan i kada govorimo o smještaju periodičnih publikacija.

Statistički podaci pokazuju da smo zahvaljujući vlastitom izdanju nabavili 3 naslova (14 primjeraka), a zahvaljujući razmjeni s drugim ustanovama 2 naslova (2 primjerka) monografskih publikacija.

Građu upućenu u odjeljenja po UDK, odnosno po grupama cjelokupnog znanja je sljedeća:

GRUPA	NAZIV	BROJ PRIMJERAKA
0	Opšte. Nauka i znanje. Organizacija. Informatika ...	182
1	Filozofija. Psihologija	78
2	Religija. Teologija	156
3	Društvene nauke	681
5	Matematika i Prirodne nauke	156
6	Primjenjene nauke. Medicina. Tehnika	453
7	Umjetnost. Rekreativna. Zabava. Sport	180
80/81	Filologija. Lingvistika. Jezici	54
82	Književnost općenito	19
821...	Književnosti na pojedinim jezicima	1981
9	Geografija. Biografija. Historija	158

U fond Biblioteke u 2016. godini upućeno je 4098 primjeraka monografskih publikacija, odnosno 3001 naslov.

Tokom izvještajnog perioda upućeno je:

- u fond Opšte čitaonice – 1387 naslova odnosno 1412 primjeraka
- u fond Odjeljenja za odrasle – 976 naslova odnosno 1201 primjerak
- u fond Odjeljenja za djecu sa čitaonicom i igraonicom – 177 naslova odnosno 671 primjerak
- u fond Zavičajne zbirke – 598 naslova odnosno 601 primjerak
- u fond Austrijske čitaonice – 46 naslova odnosno 46 primjeraka
- u fond Odjeljenja Gornja Tuzla – 96 naslova odnosno 151 primjerak i
- u fond Stručne biblioteke (unutar Službe za matične poslove razvoj bibliotekarstva) – 12 naslova odnosno 12 primjeraka.

Obrada bibliotečke građe

Proces obrade bibliotečke građe proteklih dvadeset godina odvijao se zahvaljujući upotrebi programske opreme COBISS. Možemo govoriti o dva paralelna procesa: o tekućoj obradi novonabavljene građe (koja ima prioritet prilikom obrade) i o retrospektivnoj obradi bibliotečke građe nabavljene prije 1996. godine (koja direktno ovisi o broju novonabavljene bibliotečke građe).

Upotrebom formule (((cr=kbtz* or cy=kbtz*) and dm=2016*) or (re=kbtz* and dr=2016*)) not dt=s

dobijemo broj od 3122 zapisa prilikom obrade monografskih publikacija. U uzajamnoj bazi kreirali smo 487 i preuzeli 2211 zapisa. U isto vrijeme redakciju smo napravili nad 2965 zapisa. Tekućom obradom obuhvaćemo je 4098 primjeraka, a retrospektivnom 970 primjeraka. U toku godine nastavljeno je sa rashodovanjem bibliotečke građe – monografskih publikacija koje zbog svog stepena oštećenosti više ne mogu da se zadrže u fondu. Na osnovu donesenih odluka Upravnog odbora Biblioteke, a na prijedlog Komisije za rashodovanje bibliotečke građe, rashodovana su 672 naslova, odnosno 1054 primjeraka monografskih publikacija. Prema standardima propisanoj proceduri uz upotrebu programske opreme COBISS, zatim bilježenjima u klasičnim papirnim inventarnim knjigama kao i na samim fizičkim jedinicama rashodovana su:

- 753 primjerka iz Odjeljenja za djecu sa čitaonicom i igraonicom,
- 300 primjeraka iz Odjeljenja za odrasle i
- 1 primjerak iz Opšte čitaonice.

Pretraživanjem uz upotrebu formule (((cr=kbtz* or cy=kbtz*) and dm=2016*) or (re=kbtz* and dr=2016*)) and dt=s dobijemo broj od 81 zapisa prilikom obrade periodičnih publikacija. U uzajamnoj bazi kreirali smo 9 i preuzeli 64 zapisa. U isto vrijeme redakciju smo napravili nad 78 zapisa. U izvještajnom periodu obrađeno je 140 naslova periodičnih publikacija odnosno 364 jedinice – godišta odnosno 705 svezaka.

Služba za zajedničke poslove

Rad Službe za zajedničke poslove odvijao se putem Odjeljenja i to:

- Odjeljenja za opšte, pravne i informatičke poslove koje je obavljalo 10 zaposlenika i
- Odjeljenja za računovodstveno-finansijske poslove sa 1 zaposlenikom.

Odjeljenja za opšte, pravne i informatičke poslove uspješno je obavljalo sve pravne, opšte i zajedničke poslove. Obezbjedena je zaštita i održavanje matične zgrade, odjeljenja u kojima se odvijala djelatnost kao i zaštita cjelokupne imovine Biblioteke, te održavanje higijene. Odjeljenje je obavljalo, organizovalo i učestvovalo u organizaciji i drugih poslova u skladu sa potrebama i interesima Biblioteke, kao i zahtjevima Upravnog odbora i osnivača i dalo je posebam doprinos u obilježavanju 70 godina postojanja i rada Biblioteke.

Veoma važan segment poslovanja i rada ovog Odjeljenja je i održavanje računarske, mrežne i komunikacijske opreme. Biblioteka je nastavila sa modernizacijom i daljom kompjuterizacijom svog poslovanja preko ovog Odjeljenja. Korisnicima i zaposlenicima je omogućena stalna internet konekcija, te se saradivalo sa VIBBiH Centrom, IZUM-om, BH Telecomom/Bihnet i dr.. Povećana je brzina internet konekcije sa netflat 15 na netflat 50. Vršena je administracija COBISS sistema, te nastavljen rad na unapređenju kompjuterskog poslovanja Biblioteke u COBISS-u. Preko veb provajdera Biblioteke instalirana je nova verzija veb stranice. Mrežna i komunikacijska oprema je redovno održavana, te je adekvatna za rad (oprema uglavnom srednje starosti).

Odjeljenja za računovodstveno-finansijske poslove u 2016. godini obavljalo je sve uobičajene finansijsko-računovodstvene poslove neophodne za poslovanje Biblioteke u ovoj oblasti. Konstatno se saradivalo sa suosnivačima, redovno planiran utrošak budžetskih sredstava, dostavljani operativni mjesečni planovi Ministarstvu finansija TK i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK i Gradu Tuzla – Službi za razvoj, poduzetništvo i društvene djelatnosti. Odjeljenje će u zakonskom roku sačiniti Izvještaj o finansijskom poslovanju u 2016. godini prema utvrđenoj metodologiji i on će biti sastavni dio Izvještaja o poslovanju i radu Biblioteke za 2016. godinu.

ZAPOSLENI

1. Struktura i broj zaposlenih: u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu smanjen je broj zaposlenih za 1 izvršioca (VŠS) zbog odlaska u penziju jedne zaposlenice.

Stručna sprema	2015.	2016.
VSS	18	18
VŠS	5	4
SSS	4	4
KV	1	2
NK	3	2
Ukupno:	31	30

2. Neto plate zaposlenih prema kvalifikacionoj strukturi

Najveća plata iznosila je 1.432,08 KM, dok najniža plata iznosila 418,27 KM.

1	Planirana prosječna neto plata	917,07 KM
2	Planirana prosječna bruto plata	1.329,09 KM
3	Najviša neto plata	1.432,08 KM
4	Najniža neto plata	418,27 KM
5	Prosječna neto plata VSS	1.067,67 KM
6	Prosječna neto plata VŠS	858,83 KM
7	Prosječna neto plata SSS	647,09 KM
8	Prosječna neto plata KV	554,40 KM
9	Prosječna neto plata NK	439,29 KM

3. Finansijski izvještaj je poseban dio Izvještaja o radu i biće posebno prezentiran.

ZAKLJUČNE NAPOMENE

Kao što je i istaknuto u uvodnim napomenama, 2016. godina je bila jubilarna godina u kojoj smo obilježili 70 godina postojanja i rada. Uspješno realizovane aktivnosti ovim povodom uspjeli smo završiti uz pomoć i razumijevanje, prije svega, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, Grada Tuzla - Službe za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti, Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Fondacije za bibliotečku djelatnost Federacije Bosne i Hercegovine, koji su nam, nakon našeg uspješnog apliciranja na projekte (projekte manifestacija kulture i izdavačke projekte), pružili znatnu finansijsku pomoć.

Uspjeli smo realizovati i saradnju sa BH Telecom-om (reklamno-propagandne usluge), te smo

i na ovaj način ostvarili skromna, ali za nas značajna sredstva.

Ističemo da je u aprilu mjesecu između Evropske unije, Gradske knjižnice Vukovar i naše Biblioteke potpisan Projekat "Spajalica", u sklopu Prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina koji će trajati 18 mjeseci (do oktobra 2017. godine). Evropska unija ovaj Projekat finansira sa 73.682,16 EUR i do sada je iz ovih sredstava izvršena adaptacija i nabavka opreme Odjeljenja za djecu naše Biblioteke i nabavljeno je 500 novih primjeraka knjiga za ovo Odjeljenje.

Upravni odbor je u kontinuitetu uspješno i odgovorno radio već četvrtu godinu i imao veliki obim posla.

Biblioteka je, kao što će se vidjeti iz finansijskog izvještaja, pozitivno i uspješno poslovala, te smatramo da je 2016. godina, zahvaljujući zalaganju i radu svih zaposlenih, rukovodne i upravljačke strukture, te pomoći i razumijevanja naših suosnivača bila uspješna.